Županijsko izvješće: Brodsko-posavska županija

Godina provedbe: 2021

Broj održanih sastanaka: 1
Broj usvojenih programa: 1

Provedeni programi
Mjesec borbe protiv ovisnosti

Provedene ostale aktivnosti
Projekt „Zdrav za 5“. Nositelj projekta: Policijska uprava brodsko-posavska.

Usvojeni dokumenti
Izvješće o provedbi Nacionalne strategije i Akcijskoga plana suzbijanja zlouporabe droga na području Brodsko-posavske županije u 2021. godini . Predmetno Izvješće dostavljeno je Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo

Problemi u radu
Potreba donošenja Nacionalne strategije i Akcijskoga plana suzbijanja zlouporabe droga na razini Republike Hrvatske i na razini jedinica lokalne (regionalne) samouprave.
U 2021. godini kao i prethodne 2020. godine pandemija COVID-19 ograničavala je provedbu planiranih aktivnosti u području suzbijanja zlouporabe droga.

Oblici suradnje i slično
Nositelji provedbe aktivnosti suzbijanja zlouporabe droga na području Brodsko-posavske županije aktivno surađuju u provedbi zajedničkih ciljeva .

Ciljevi županijske politike prema Akcijskom planu
Koordinirano, sustavno i učinkovito suzbijanje zlouporabe droga s posebnim naglaskom na prevenciju ovisnosti među djecom i mladima te prevenciju kroz odgojno-obrazovni sustav.

Utrošena financijska sredstva za područje suzbijanja ovisnosti (zlouporabe droga)
Iz proračuna županije: 15.000,00
Iz proračuna gradova: 28.000,00
Sveukupno: 43.000,00

Popis ustanova i organizacija koje djeluju u području suzbijanja zlouporabe droga na području županije
Socijalne ustanove: Centar za socijalnu skrb Slavonski Brod, Centar za socijalnu skrb Nova Gradiška
Zdravstvene ustanove: Nastavni zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije, Opća bolnica „Dr. Josip Benčević“ Slavonski Brod , Opća bolnica Nova Gradiška, Dom zdravlja Slavonski Brod, Dom zdravlja Dr. Andrija Štampar Nova Gradiška
Nevladine organizacije: Udruga „Pozitiva“, Gradsko-društvo Crvenog križa Slavonski Brod , Gradsko društvo Crvenog križa Nova Gradiška , Društvo Crvenog križa Brodsko-posavske županije, Zajednica KLA Slavonski Brod, Terapijska zajednica “Susret“ Ivanovac

Podatci o broju liječenih ovisnika od strane službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti (SZPO)
Sveukupan broj ovisnika o drogama: 134
Broj opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: 101

Broj novopridošlih opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: 4
Broj konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: 23
Broj novopridošlih konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: 7

Stopa liječenih ovisnika na području županije: 89,47

Izvješće o suradnji Službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti s nadležnim ustanovama (CZSS, DO, županijski uredi, NVO i druge relevantne ustanove) na području županije

Služba za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije (u daljnjem tekstu: Služba) i dalje kontinuirano surađuje s nadležnim ustanovama u Slavonskom Brodu i Novoj Gradiški. Tijekom 2021. god. Služba u Novoj Gradiški je kontinuirano skrbila za 38 korisnika TZ "Susret" u Ivanovcu. Suradnja s CZSS se odvijala u smislu upućivanja korisnika na tretman u Službu, te upućivanja korisnika Službe u CZSS radi ostvarivanja prava iz njihove nadležnosti. U tretmanu Službe je tijekom 2021.god. bilo 7 osoba radi mjera liječenja ili odvikavanja od sredstava ovisnosti izrečenih od strane Županijskoga suda, Općinskog suda, Prekršajnog suda i CZSS.
Također u suradnji s Probacijskim uredom u Požegi nastavlja se postpenalni prihvat korisnika, te provodi liječenje i rehabilitacija. Jednako tako nastavljena je suradnju i sa Zatvorom u Požegi u vezi zajedničkih korisnika. Ostvarena je suradnja sa županijskim zavodima za javno zdravstvo u svezi zajedničkih pacijenata, kao i s Referentnim centrom za ovisnosti Ministarstva zdravstva i psihijatrijskim bolnicama u Republici Hrvatskoj. Kontinuirano su dostavljana izvješća i podatci Upravnom odjelu za zdravstvo, socijalnu skrb i hrvatske branitelje Brodsko-posavske županije , Povjerenstvu za suzbijanje zlouporabe sredstava ovisnosti na području Brodsko-posavske županije i Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo- Registar osoba liječenih zbog zlouporabe droga ukoliko se radi o osobama koje su u Službi u tretmanu zbog zlouporabe droga .Tijekom 2021. godine nastavljena je suradnja s udrugom „Ne-ovisnost“ koja je partner Nastavnom zavodu za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije u projektu Ministarstva zdravstva.

Trend zlouporabe droga i vrste droga i ovisnosti koje su se tijekom prethodne godine pojavljivale na razini županije, ocjena trenda zlouporabe droga u odnosu na prethodnu izvještajnu godinu

2021.g. bilježimo rast ukupnog broja korisnika koji su tijekom 2021 g. bili uključeni u tretman Službe. Ukupan broj ovisnika je 134 (2020.-116).Broj konzumenata/eksperimentatora je porastao u odnosu na prošlu godinu (2020: -19), kao i broj osoba liječenih zbog ovisnosti o alkoholu (2020.-11) i dok je broj osobaliječenih radi ovisnosti o kocki isti (10).
U tretmanu Službe tijekom 2021. godine bilo je ukupno 134 osoba zbog liječenja ovisnosti (u Slavonskom Brodu 90 osoba, a u Novoj Gradiški 44 osoba).
Od ukupnog broja osoba koji su bili u tretmanu zbog liječenja ovisnosti, 101 osobe su ovisnici o opijatima (u Slavonskom Brodu 64, a u Novoj Gradiški 37), a osoba koje su zatražile pomoć radi drugih ovisnosti je bilo 33 i od toga 5 ovisnika o kanabinoidima, 10 ovisnika o kocki (patoloških kockara), 13 ovisnika o alkoholu, 3 ovisnika o benzodizepinima te 1 ovisnik o kokainu i 1 ovisnik o tramalu.
Od ukupnog broja opijatskih ovisnika, 101 ovisnika je na supstitucijskoj terapiji, a 4 su apstinenti. U 2021. godin po prvi puta u Službu su se javila 4 nova opijatska ovisnika (2 SB, 2 NG).
Opijatskim ovisnicima ukoliko stadij njihove bolesti to iziskuje propisuje se supstitucijska terapija. Postoje dvije vrste supstitucijske terapije koja se ordinira u skladu sa Smjernicama za farmakoterapiju opijatskih ovisnika - metadon i buprenorfin.
Tijekom 2021. godine na supstitucijskoj terapiji metadonom bilo je 38 ovisnika (u Slavonskom Brodu 34, a u Novoj Gradiški 4), a na supstitucijskoj terapiji buprenorfinom (sa ili bez naloksona) 61 ovisnika (u Slavonskom Brodu 30 i u Novoj Gradiški 31).
Tijekom 2021. godine Služba u Novoj Gradiški skrbila je i za 38 korisnika TZ „Susret“ u Ivanovcu. U TZ „Susret“ provodi se rehabilitacija ovisnika o drogama i alkoholu, ali i drugim oblicima ovisnosti. Korisnicima je pružena psihijatrijska, ali i psihološka pomoć, ovisno o potrebama.
Osim pregleda liječnika specijaliste ili psihijatrijskih pregleda tijekom kojih se ovisnicima ordinira farmakoterapija (supstitucijska terapija, terapija komorbiditetnih psihijatrijskih poremećaja) s ovisnicima se provodi i individualni

savjetovališni tretman, rad na modifikaciji ponašanja, individualna psihoterapija ponašanja, te individualna površinska psihoterapija.
Ukoliko je uključena obitelj provodi se obiteljski savjetovališni tretman.
Tijekom liječenja vrši se toksikološka analiza urina kako bi se utvrdila apstinencija od psihoaktivnih tvari, kao i uzimanje propisane terapije.

Broj i vrsta preventivnih i drugih programa koje je Služba provodila na razini županije i drugi relevantni podaci o stanju i kretanju zlouporabe droga na području županije

Preventivni rad možemo promatrati s nekoliko aspekata, a Služba dominantno provodi aktivnosti kao dio projekta Ministarstva zdravstva. Jedan oblik je edukacija javnosti koju Služba provodi putem internet stranice Nastavnoga zavoda za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije različitim edukativnim člancima. Kako bi se približili populaciji o kojoj skrbi Služba novim načinima komuniciranja izrađena su Facebook stranice "Savjetovalište za mlade SB", "Ovisnosti SB" i "Savjetovalište za mentalno zdravlje SB".
Važniji datumi obilježeni su prigodno: objavom članka -„Dan prava osoba s duševnim smetnjama u Republici Hrvatskoj" – 6. lipanj", „Svjetski dan nepušenja 31.5.", „Tjelesna aktivnost i mentalno zdravlje", „Klub liječenih alkoholičara", „Dan sigurnijeg interneta", „Utjecaj online škole na mentalno zdravlje tinejdžera", „Djeca i mobiteli", „U susret novoj školskoj godini", „Svjetski dan mentalnog zdravlja", „Problematično kockanje kod mladih", „Utjecaj medija na djecu" i „Zdrav za 5", na web stranici NZZJZ BPŽ , zatim članaka na Facebook stranicama „Savjetovalište za mlade SB" i „Savjetovalište za mentalno zdravlje SB". Objavljene su 6 kolumna na portalu Radio Nova Gradiška:„ Tjelesna aktivnost i mentalno zdravlje", „Međunarodni dan borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama, 26. lipanj 2021.g.", „Svjetski dan nepušenja 31.5." „Eksperimentiranje s psihoaktivnim tvarima u adolescenciji", „U susret novoj školskoj godini", "Svjetski dan mentalnog zdravlja".
Održan je Okrugli stol povodom obilježavanja „Dana mentalnog zdravlja -10.10."
Organizirano je 6 predavanja u sklopu aktivnosti projekta nazvanoj „Javnozdravstveni dani", sa sljedećim temama:
1.„Kako sačuvati zdravlje u vrijeme pandemije"
2. „Briga za mentalno zdravlje učenika 3.„Stres na radnom mjestu"
4. „Uloga civilnog sektora u skrbi za djecu i mlade s teškoćama u razvoju"
5. „Smjernice za farmakoterapiju opijatskih ovisnika metadonom i buprenorfinom"
6.„Zaštita djece i mladih s problemima u ponašanju"
"Mjesec borbe protiv ovisnosti" (od 15. studenog do 15. prosinca) u 2021. godini je bio pod motom
„ Bolje prestati nemoj nestati" te je bio obilježen uz koordinaciju Službe.
Organizatori su bili: Nastavni zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije Služba za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti , Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb i hrvatske branitelje Brodsko-posavske županije i Povjerenstvo za suzbijanje zlouporabe ovisnosti na području Brodsko-posavske županije. U izradu plakata i osmišljavanje mota „Mjeseca borbe protiv ovisnosti „ uključila se likovna skupina Gimnazije „Matija Mesić" Slavonski Brod. Raspored aktivnosti bio je objavljen na internet stranici. Nastavnoga zavoda za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije.
Služba je u „Mjesecu borbe protiv ovisnosti" organizirala dva predavanja (on-line putem ZOOM platforme) za stručnjake koji se bave problematikom ovisnosti u zavodima za javno zdravstvo, bolnicama, školama, drugim institucijama i udrugama kako bi oni unaprijedili svoj rad na području problema ovisnosti kojim se bave i koji se u svom radu susreću s rizičnim ponašanjem i ovisnostima u svim dobnim skupinama, te se bave liječenjem i propisivanjem terapije opijatskim ovisnicima:
1.„Smjernice za farmakoterapiju opijatskih ovisnika metadonom i buprenorfinom"
2.„Zaštita djece i mladih s problemima u ponašanju"
Jedna djelatnica Službe je sudjelovala u radio emisiji „Šiza-kriza" na temu ovisnosti.
Centralna aktivnost Službe u „Mjesecu borbe protiv ovisnosti" bio je „9. brodski simpozij o alkoholizmu, kockanju i modernim ovisnostima" koji je Služba organizirala uz potporu Ministarstva zdravstva u Slavonskom Brodu i uz suradnju s Katedrom za javno zdravstvo, Medicinskog fakulteta Osijek, Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, a koji se održao 25. i 26. studenog 2021. godine. Tema je bila: „Utjecaj korona krize na preveciju i liječenje ovisnosti".

Kroz dva radna dana putem Zoom platforme stručnjaci koji se bave predmetnom problematikom i u svom radu se susreću sa rizičnim ponašanjem i ovisnostima kod mladih u zavodima za javno zdravstvo, centrima za socijalnu skrb, bolnicama, školama, drugim institucijama i udrugama.
Djelatnici Službe su i tijekom 2021. godine nastavili s edukacijama sukladno trenutnoj situaciji (on-line) te su sudjelovali u evaluaciji Smjernica za psihosocijalni tretman ovisnosti u zdravstvenom, socijalnom i zatvorskom sustavu u fokus grupi, koja se održala virtualno u Osijeku u organizaciji HZJZ , na konferenciji INHSU 2021 (The International Network on Health and Hepatitis in Substance Users) od 13.-15.10. 2021. godine i na "Swixx addiction academy" koja je organizirana uz potporu Hrvatskog društva za ovisnosti Hrvatskog liječničkog zbora od 28.-29.10.2021. godine. Od 28. do 30. 06. 2021.godine Ivana Zovak, mag.psych. održala je edukaciju napredne razine programa PoMoZi Da s ciljem mentalno zdravstvenog opismenjavanja odgojno-obrazovnih djelatnika osnovnih i srednjih škola. Na edukaciji su sudjelovala 24 sudionika iz 14 različitih osnovnih i srednjih škola Brodsko-posavske-županije. Program je razvijen u sklopu projekta Živjeti zdravo Hrvatskoga zavoda za javno zdravstvo.

Sveukupno utrošena sredstva za provedbu istraživanja iz proračuna županije: 0
Broj kaznenih djela vezanih uz zlouporabu droga na području županije: 74
Broj prekršajnih prijava vezanih uz zlouporabu droga na području županije: 325
Broj zapljena: 364

Vrste zaplijenjenih droga
- marihuana- 315.309,76 g
- amfetamini- 1570,55 g
- kokain - 10,7 g
- heroin - 8,8 g
- metadon- 10 ml
- MDMA i derivati XTC- 46 g
- MDMA i derivati XTC- 4 komada
- cannabis biljka- 289 stabljika
- cannabis sjemenke- 53 komada
- cannabis smola- 30 g
- lijekovi sa liste opojnih droga - 14.198 komada